

มาตรการกำกับดูแลรถสามล้อถีบในกรุงลอนดอนเพื่อยกระดับมาตรฐานการให้บริการสาธารณะ ตาม
กฎหมายควบคุมรถสามล้อถีบของลอนดอน (Pedicabs (London) Bill)*

กรภัทร ปัญญวนิช**

๑. บทนำ

ถนนหลายสายในใจกลางกรุงลอนดอนกำลังจะปลอดภัยและเป็นระเบียบมากขึ้น หลังจากร่างกฎหมายควบคุมรถสามล้อถีบ (Pedicabs) ผ่านการพิจารณาวันที่ ๓ ในสภาสามัญ (House of Commons) และผ่านความเห็นชอบจากรัฐสภาเมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ค.ศ. ๒๐๒๔ รวมทั้งได้รับพระบรมราชานุญาต (Royal Assent) เรียบร้อยแล้ว โดยประกาศใช้เป็น “กฎหมายควบคุมรถสามล้อถีบของลอนดอน (Pedicabs (London) Bill)”

กฎหมายควบคุมรถสามล้อถีบของลอนดอน (Pedicabs (London) Bill) ให้อำนาจแก่หน่วยงานการขนส่งมหานครลอนดอน (Transport for London: TfL) ในการจัดการกับผู้ขับขี่รถสามล้อถีบที่ฝ่าฝืนกฎหมาย โดยการกำหนดอัตราค่าโดยสารและยกระดับมาตรฐานความปลอดภัย ซึ่งจะทำให้ธุรกิจรถสามล้อถีบอยู่ภายใต้การกำกับดูแลในมาตรฐานเดียวกันกับระบบขนส่งรูปแบบอื่น ๆ ในกรุงลอนดอน

การตรากฎหมายฉบับนี้มีเป้าหมายเพื่ออุดช่องโหว่ทางกฎหมายที่ทำให้ธุรกิจรถสามล้อถีบในกรุงลอนดอนไม่มีหน่วยงานกำกับดูแล ส่งผลให้ผู้ให้บริการบางราย รวมถึงนักท่องเที่ยว ต้องเผชิญกับค่าโดยสารที่สูงเกินจริง รวมทั้งประสบปัญหาการขับขี่ที่ไม่ปลอดภัยและพฤติกรรมที่สร้างความเดือดร้อนบนท้องถนน

ที่มา: <https://haveyoursay.tfl.gov.uk/pedicabs-licensing>

* บทความประจำเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๙

** บุคลากรจัดทำฐานข้อมูลกฎหมาย ฝ่ายค้นคว้าและเปรียบเทียบกฎหมาย กองกฎหมายต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ภายใต้กฎหมายฉบับใหม่ หน่วยงานการขนส่งมหานครลอนดอน (Transport for London: TfL) จะมีอำนาจกำหนดว่ารถสามล้อถีบสามารถให้บริการได้เมื่อใด ให้บริการในพื้นที่ใด และอนุญาตให้มีจำนวนเท่าใด เพื่อไม่ให้เกิดอันตรายต่อคนเดินเท้าและผู้ใช้รถใช้ถนนรายอื่น ผู้ขับขี่ที่ฝ่าฝืนกฎหมายอาจถูกเพิกถอนใบอนุญาต ถูกยึดรถสามล้อถีบ หรือถูกปรับสูงสุด ๒,๕๐๐ ปอนด์ (ประมาณ ๑๑๑,๐๐๐ บาท)

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม ด้านถนนและการขนส่งท้องถิ่น (Roads and Local Transport Minister) Guy Opperman กล่าวว่า ที่ผ่านมา ผู้ให้บริการรถสามล้อถีบอาศัยช่องว่างของกฎหมายที่ไม่มีการกำหนดหลักเกณฑ์เรื่องค่าโดยสารและการออกใบอนุญาต ดังนั้น รัฐบาลจึงต้องเร่งดำเนินการเพื่อปิดช่องโหว่นี้

เขากล่าวเพิ่มเติมว่า ทางกรทราบดีว่าปัญหาดังกล่าวส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยและการจราจร ทั้งการกีดขวางช่องทางเดินรถประจำทางและการเปิดเพลงเสียงดัง กฎหมายฉบับนี้จึงเป็นมาตรการที่เหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้ผู้ประกอบการรู้สึกอุ่นใจ และยุติความวุ่นวายในพื้นที่ที่มีผู้คนหนาแน่น เช่น Soho และ Covent Garden^๑

๒. สารสำคัญ

๒.๑ ความสำคัญของกฎหมายควบคุมรถสามล้อถีบของลอนดอน (Pedicabs (London) Bill)

รถสามล้อถีบรับจ้าง (Pedicab) เป็นรูปแบบการเดินทางที่มีเอกลักษณ์และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เนื่องจากปล่อยก๊าซคาร์บอนต่ำ อย่างไรก็ตาม ที่ผ่านมารถสามล้อถีบยังไม่มีระบบกำกับดูแลอย่างเป็นทางการ โดยกฎหมายฉบับใหม่จะกำหนดมาตรการสำคัญ ดังต่อไปนี้

- ยกกระดับมาตรฐานความปลอดภัยของผู้โดยสาร ผู้ขับขี่ และผู้ใช้รถใช้ถนนรายอื่น
- กำหนดอัตราค่าโดยสารที่เป็นธรรมด้วยการกำหนดเพดานราคาค่าโดยสาร
- ระบุตัวตนของผู้ประกอบการที่ได้รับใบอนุญาต เพื่อช่วยให้ประชาชนสามารถตรวจสอบผู้ให้บริการที่ได้รับใบอนุญาตได้ และดำเนินการกับผู้ให้บริการที่ฝ่าฝืนกฎหมายได้

^๑Department for Transport and Guy Opperman. “New rules to put the brakes on nuisance pedicabs” .

สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๙, จาก <https://www.gov.uk/government/news/new-rules-to-put-the-brakes-on-nuisance-pedicabs>

- ลดปัญหาเสียงรบกวนและความเดือดร้อนในพื้นที่ที่มีประชาชนและนักท่องเที่ยวหนาแน่น เช่น ย่านโรงละคร โรงแรม และย่านสถานบันเทิงยามค่ำคืน เช่น Soho และ Leicester Square^๒

ที่มา:

<https://www.bbc.com/news/articles/c07kvpk28p1o>

ที่มา:

<https://www.independent.co.uk/news/uk/london-government-transport-for-london-bbc-westminster-city-council-b2443062.html>

๒.๒ สาระสำคัญของกฎหมาย

กฎหมายฉบับนี้กำหนดให้ทุกฝ่าย ทั้งผู้ขับขี่ ผู้ประกอบการ และรถสามล้อถีบ ต้องได้รับใบอนุญาตเป็นครั้งแรก พร้อมกำหนดมาตรการควบคุมด้านความปลอดภัย เสียงรบกวน และอัตราค่าโดยสารอย่างชัดเจน โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

- ☐ ผู้ขับและผู้ประกอบการต้องได้รับใบอนุญาตภายในวันที่ ๓๐ ตุลาคม ค.ศ. ๒๐๒๖ ส่วนตัวรถสามล้อถีบที่ใช้ในการให้บริการนั้นต้องได้รับใบอนุญาตภายในเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. ๒๐๒๗
- ☐ ผู้ขับขี่ต้องผ่านการตรวจสอบประวัติอาชญากรรม (Enhanced DBS Check) และต้องผ่านการตรวจสอบความสามารถด้านภาษาอังกฤษ และผ่านการตรวจสอบสุขภาพตามมาตรฐานที่กำหนด
- ☐ ตัวรถสามล้อถีบต้องมีสภาพถูกต้องตามกฎหมายจราจร ติดป้ายแสดงใบอนุญาตที่ยังไม่หมดอายุ และผ่านการตรวจสอบความปลอดภัยเป็นประจำ
- ☐ ห้ามใช้ลำโพงภายนอกที่ส่งเสียงดัง และกำหนดให้ผู้ประกอบการต้องประเมินความเสี่ยงด้านอัคคีภัยและจัดเก็บบันทึกข้อมูลเป็นประจำ

^๒Heart of London Business Alliance. “Pedicab regulation: What's next?” . สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๙, จาก <https://holba.london/news/pedicab-regulation-whats-next>

- ☐ กำหนดเพดานอัตราค่าโดยสารสูงสุด เพื่อป้องกันการเรียกเก็บค่าโดยสารเกินจริง และให้เกิดความโปร่งใสในการคิดค่าโดยสาร^๓

๒.๓ อัตราค่าโดยสาร

หลังจากพิจารณาทางเลือกต่าง ๆ แล้ว หน่วยงานการขนส่งมหานครลอนดอน (Transport for London: TfL) เสนอให้กำหนดโครงสร้างอัตราค่าโดยสารของรถสามล้อถีบ ดังนี้

- คิดค่าโดยสารตามระยะเวลาในการเดินทางเท่านั้น โดยคิดเป็นอัตราต่อนาที
- กำหนดค่าโดยสารขั้นต่ำ ซึ่งอาจแตกต่างกันไปตามช่วงเวลาของวัน หรือปัจจัยอื่น ๆ ที่ TfL กำหนด ได้แก่
 - ค่าโดยสารเริ่มต้นสูงสุดไม่เกิน ๕ ปอนด์
 - อัตราการเพิ่มขึ้นของค่าโดยสารสูงสุดไม่เกิน ๑ ปอนด์ต่อนาที
 - คิดค่าโดยสารจากจำนวนผู้โดยสารที่เพิ่มขึ้นได้ไม่เกิน ๓ ปอนด์ต่อคน^๔
- อาจเรียกเก็บค่าโดยสารเพิ่มเติมกรณีมีผู้โดยสารหลายคน
- เริ่มนับเวลาในการเดินทางเมื่อผู้โดยสารทุกคนขึ้นรถและนั่งเรียบร้อยแล้ว^๕

๒.๔ มาตรการด้านเสียงรบกวน

เสียงรบกวนจากรถสามล้อถีบ โดยเฉพาะเสียงเพลงดังที่เปิดผ่านลำโพงภายนอก เป็นหนึ่งในประเด็นที่มีผู้แสดงความคิดเห็นมากที่สุดในการเปิดรับฟังความคิดเห็นครั้งแรก โดยมีผู้แสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้มากกว่า ๒,๔๐๐ ราย โดยร้อยละ ๙๖ เห็นด้วยกับการควบคุมเสียงเพลงและเสียงอื่น ๆ จากรถสามล้อถีบให้เข้มงวดยิ่งขึ้น

เพื่อตอบสนองต่อข้อกังวลดังกล่าว จึงมีข้อเสนอให้ห้ามใช้เครื่องขยายเสียงหรือลำโพงภายนอกบนรถสามล้อถีบ โดยมีเป้าหมายเพื่อลดปัญหาเสียงรบกวน โดยเฉพาะในพื้นที่ใจกลางกรุงลอนดอน และสร้างบรรยากาศที่สงบ เป็นระเบียบ และเคารพสิทธิของประชาชน ผู้ประกอบการ และนักท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น

มาตรการดังกล่าวสะท้อนถึงความตั้งใจในการยกระดับธุรกิจรถสามล้อถีบของกรุงลอนดอน ให้มีความปลอดภัย เป็นมืออาชีพ และรองรับผู้ใช้บริการทุกกลุ่ม พร้อมทั้งช่วยยกระดับคุณภาพของพื้นที่

^๓อ้าวแล้ว เชิงอรรถที่ ๒

^๔อ้าวแล้ว เชิงอรรถที่ ๒

^๕Transport for London. “Pedicabs in London - detailed licensing requirements” . สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๙, จาก <https://haveyoursay.tfl.gov.uk/pedicabs-licensing>

สาธารณะ ทั้งนี้ มาตรการดังกล่าวจะเป็นส่วนเสริมของกฎหมายเดิมที่มีอยู่แล้วซึ่งใช้จัดการกับการกระทำที่ฝ่าฝืนกฎหมายในเรื่องเกี่ยวกับเสียงรบกวน^๖

๒.๕ มาตรการด้านความปลอดภัย

ประเด็นด้านความปลอดภัยเป็นประเด็นสำคัญที่ประชาชนแสดงความกังวลอย่างมากในการรับฟังความคิดเห็นครั้งแรก จึงมีการกำหนดมาตรการเพื่อยกระดับความปลอดภัย ดังนี้

- จัดให้มีระบบใบอนุญาตที่เข้มงวดสำหรับผู้ขับขี่ ตั๋วรถสามล้อถีบ และผู้ประกอบการรถสามล้อถีบ
- ผู้ขับขี่ทุกคนต้องได้รับใบอนุญาต โดยต้องผ่านการตรวจสอบประวัติอาชญากรรม การตรวจสอบสุขภาพ และการประเมินความรู้และทักษะในการขับขี่รถสามล้อถีบ
- หลังจากผู้ขับขี่ได้รับใบอนุญาตแล้ว ผู้ขับขี่ยังต้องผ่านการตรวจสอบประวัติอาชญากรรมเป็นระยะ
- ผู้ขับขี่ที่ได้รับใบอนุญาตต้องติดบัตรประจำตัวผู้ขับขี่ไว้กับตัวตลอดเวลาที่ปฏิบัติงานในกรุงลอนดอน
- รถสามล้อถีบต้องผ่านการตรวจสอบสภาพประจำปี โดยตรวจสอบระบบเบรก แบตเตอรี่ และชิ้นส่วนทางกลอื่น ๆ โดยจะออกใบอนุญาตให้เฉพาะรถที่ผ่านมาตรฐานที่กำหนดเท่านั้น
- รถสามล้อถีบที่ได้รับใบอนุญาตทุกคันต้องติดแผ่นป้ายแสดงหมายเลขใบอนุญาต วันหมดอายุของใบอนุญาต และจำนวนผู้โดยสารสูงสุดที่ได้รับอนุญาตให้บรรทุก
- ผู้ขับขี่ ผู้ประกอบการ และเจ้าของรถสามล้อถีบที่ได้รับใบอนุญาตจะต้องตรวจสอบความปลอดภัยของสามล้อถีบเป็นประจำ และต้องจัดเก็บบันทึกผลการตรวจสอบ และต้องแสดงหลักฐานเมื่อเจ้าหน้าที่ร้องขอ
- เจ้าหน้าที่กำกับดูแลจะดำเนินการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมายในหลากหลายรูปแบบ รวมถึงการสุ่มตรวจผู้ขับขี่และตัวรถสามล้อถีบบนท้องถนน

โดยมาตรการทั้งหมดนี้มีเป้าหมายเพื่อช่วยรักษาความปลอดภัยสาธารณะ ส่งเสริมการปฏิบัติตามกฎหมาย และรักษามาตรฐานการให้บริการของรถสามล้อถีบในกรุงลอนดอนให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม^๗

^๖ อ่างแล้ว เชิงอรรถที่ ๕

^๗ อ่างแล้ว เชิงอรรถที่ ๕

๓. บทสรุป

ธุรกิจรถสามล้อถีบในกรุงลอนดอนเป็นอีกหนึ่งรูปแบบการเดินทางที่มีเอกลักษณ์และได้รับความนิยมจากทั้งประชาชนและนักท่องเที่ยว แต่การที่ธุรกิจรถสามล้อถีบไม่มีระบบกำกับดูแลที่ชัดเจน ทำให้เกิดปัญหาหลายด้าน ทั้งการเรียกเก็บค่าโดยสารที่ไม่เป็นธรรม ความปลอดภัยของผู้ใช้บริการ และความเดือดร้อนจากการใช้พื้นที่สาธารณะ

ร่างกฎหมายควบคุมรถสามล้อถีบของลอนดอน (Pedicabs (London) Bill) จึงเข้ามากำหนดหลักเกณฑ์การประกอบกิจการ ทั้งในด้านการออกใบอนุญาต มาตรฐานความปลอดภัย การกำหนดอัตราค่าโดยสาร และการควบคุมเสียงรบกวน เพื่อให้การให้บริการมีมาตรฐาน โปร่งใส และเป็นธรรมมากยิ่งขึ้น อันจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นแก่ประชาชนและนักท่องเที่ยว ควบคู่ไปกับการส่งเสริมความเป็นระเบียบเรียบร้อยของการใช้พื้นที่สาธารณะในกรุงลอนดอน
